Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o upravnem sporu obsega:

- Zakon o upravnem sporu – ZUS-1 (Uradni list RS, št. 105/06 z dne 12. 10. 2006),
- Odločbo o ugotovitvi, da je del četrtega odstavka 25. člena Zakona o upravnem sporu v neskladju z Ustavo ter o razveljavitvi sklepa Vrhovnega sodišča in sklepa Upravnega sodišča (Uradni list RS, št. 107/09 z dne 24. 12. 2009),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o upravnem sporu – ZUS-1A (Uradni list RS, št. 62/10 z dne 30. 7. 2010),
- Odločbo o ugotovitvi, da je Zakon o upravnem sporu v neskladju z Ustavo in o razveljavitvi sklepov Vrhovnega in Upravnega sodišča (Uradni list RS, št. 98/11 z dne 2. 12. 2011),
- Zakon o dopolnitvah Zakona o upravnem sporu – ZUS-1B (Uradni list RS, št. 109/12 z dne 31. 12. 2012),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravdnem postopku – ZPP-E (Uradni list RS, št. 10/17 z dne 27. 2. 2017),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o upravnem sporu – ZUS-1C (Uradni list RS, št. 49/23 z dne 28. 4. 2023).

ZAKON

O UPRAVNEM SPORU (ZUS-1)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 6)

PRVI DEL
PRISTOJNOST IN ORGANIZACIJA SODIŠČ

1. POGLAVJE
TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

V upravnem sporu se zagotavlja sodno varstvo pravic in pravnih koristi posameznic oziroma posameznikov (v nadaljnjem besedilu: posameznik) in organizacij proti odločitvam in dejanjem državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil (v nadaljnjem besedilu: organi) na način in po postopku, ki ga določa ta zakon, če za določeno zadevo ni z zakonom zagotovljeno drugo sodno varstvo.

2. člen

(1) V upravnem sporu odloča sodišče o zakonitosti dokončnih upravnih aktov, s katerimi se posega v pravni položaj tožnice oziroma tožnika (v nadaljnjem besedilu: tožnik). O zakonitosti drugih aktov odloča sodišče v upravnem sporu samo, če tako določa zakon.

(2) Upravni akt po tem zakonu je upravna odločba in drug javnopravni, enostranski, oblastveni posamični akt, izdan v okviru izvrševanja upravne funkcije, s katerim je organ odločil o pravici, obveznosti ali pravni koristi posameznika, pravne osebe ali druge osebe, ki je lahko stranka v postopku izdaje akta.

(3) Dokončni upravni akt je tisti akt, zoper katerega ni mogoče vložiti rednih pravnih sredstev v postopku odločanja.

3. člen

Upravni akti niso tiste odločitve, ki jih nosilci zakonodajne in sodne veje oblasti sprejemajo za izvrševanje svojih ustavnih pristojnosti, in tisti akti, ki jih sprejemajo nosilci izvršilne veje oblasti in so utemeljeni na politični diskreciji, podeljeni na podlagi ustavnih in zakonskih pooblastil.

4. člen

(1) V upravnem sporu odloča sodišče tudi o zakonitosti posamičnih aktov in dejanj, s katerimi organi posegajo v človekove pravice in temeljne svoboščine posameznika, če ni zagotovljeno drugo sodno varstvo.

(2) Če se v upravnem sporu izpodbijajo dejanja javne oblasti, se v postopku uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na izpodbijanje upravnega akta.

5. člen

(1) V upravnem sporu se lahko akti, s katerimi je upravni akt na podlagi rednih ali izrednih pravnih sredstev odpravljen ali razveljavljen, izpodbijajo samo, če je bil z njimi postopek odločanja o zadevi končan.

(2) V upravnem sporu se lahko izpodbijajo tisti sklepi, s katerimi je bil postopek odločanja o izdaji upravnega akta obnovljen, ustavljen ali končan.

(3) Če zakon ne določa drugače, je upravni spor dopusten tudi, če upravni akt tožniku ni bil izdan ali mu ni bil vročen v predpisanem roku.

(4) V upravnem sporu odloča sodišče o zakonitosti aktov organov, izdanih v obliki predpisa, kolikor urejajo posamična razmerja.

6. člen

(1) Upravni spor ni dopusten, če stranka, ki je imela možnost vložiti pritožbo ali drugo redno pravno sredstvo zoper upravni akt, tega ni vložila ali ga je vložila prepozno.

(2) V upravnem sporu v tožbi zoper akte, s katerimi je organ odločil o izrednem pravnem sredstvu zoper upravni akt, ni dopustno uveljavljati istih razlogov, iz katerih je stranka že vložila tožbo v upravnem sporu zoper sam upravni akt, ali pa bi to lahko storila.

7. člen

(1) V upravnem sporu sodišče v mejah tožbenega zahtevka odloči o pravici, obveznosti ali pravni koristi posameznika ali pravne osebe, če zakon tako določa ali če je zaradi narave pravice oziroma zaradi varstva ustavne pravice to potrebno.

(2) V upravnem sporu sme tožnik zahtevati, da se mu vrnejo vzete stvari ali da se mu povrne škoda, ki mu je nastala z izvršitvijo izpodbijanega upravnega akta.

(3) V upravnem sporu odloča sodišče o javnopravnih sporih med državo in lokalnimi skupnostmi, med lokalnimi skupnostmi ter o sporih med njimi in nosilci javnih pooblastil, če zakon tako določa ali če ni z ustavo ali zakonom zagotovljeno drugo sodno varstvo.

8. člen

Sodišča, upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil morajo dajati sodiščem v upravnem sporu pravno oziroma drugo pomoč.

2. POGLAVJE
ORGANIZACIJA UPRAVNEGA SODIŠČA IN SODNIKI

9. člen

(1) Upravno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: upravno sodišče) ima sedež v Ljubljani.

(2) Upravno sodišče sodi na sedežu in na zunanjih oddelkih.

(3) Na zunanjih oddelkih sodi upravno sodišče:

- na oddelku v Celju za območje sodnega okrožja Višjega sodišča v Celju;
- na oddelku v Novi Gorici za območji sodnih okrožij Višjega sodišča v Kopru;
- na oddelku v Mariboru za območje sodnih okrožij Višjega sodišča v Mariboru.

(4) Na zunanjih oddelkih sodi upravno sodišče glede na prebivališče oziroma sedež tožnika.

(5) Če tožnik nima prebivališča oziroma sedeža v Republiki Sloveniji, sodi upravno sodišče na zunanjem oddelku glede na kraj izdaje upravnega akta, ki se izpodbija s tožbo.

(6) Ne glede na četrti in peti odstavek tega člena sodi upravno sodišče na sedežu sodišča v zadevah azila, varstva konkurence in v davčnih zadevah, razen v zadevah dohodnine in v zadevah po zakonu o davkih občanov.

10. člen

(1) Za položaj, izvolitev oziroma imenovanje in razrešitev sodnic oziroma sodnikov (v nadaljnjem besedilu: sodnik) upravnega sodišča veljajo določbe zakona, ki ureja sodniško službo, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Za sodnika upravnega sodišča je lahko izvoljen, kdor izpolnjuje pogoje za višjega sodnika ali kdor ima poleg splošnih pogojev za izvolitev v sodniško funkcijo najmanj deset let izkušenj pri odločanju v upravnih stvareh ali na podobnih pravniških delih.

(3) Sodnika sodišča iz prvega odstavka 9. člena in prvega odstavka 12. člena tega zakona lahko sodni svet na predlog personalnega sveta, upoštevajoč njegove izkušnje pri delu v upravnih organih oziroma državnih organih, v skladu z rezultati njegovega dela uvrsti v višji plačni razred oziroma na položaj svetnika ne glede na merila, ki so po zakonu, ki ureja sodniško službo, podlaga za uvrstitev sodnikov v posamezne plačne razrede oziroma za napredovanje na položaj svetnika.

(4) Na upravnem sodišču lahko sodi tudi sodnik višjega sodišča, ki je dodeljen na upravno sodišče pod pogoji zakona, ki ureja sodniško službo.

(5) Dodelitev po prejšnjem odstavku ni časovno omejena. Sodni svet najmanj enkrat letno preizkusi, ali še obstojijo razlogi in privolitev sodnika za dodelitev.

3. POGLAVJE
PRISTOJNOST IN SESTAVA SODIŠČA

1. ODDELEK
STVARNA PRISTOJNOST

11. člen

V upravnem sporu odloča na prvi stopnji upravno sodišče, če zakon ne določa drugače.

12. člen

(1) Vrhovno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vrhovno sodišče) odloča v upravnem sporu o zakonitosti aktov volilnih organov za volitve v državni zbor, državni svet in volitve predsednika države.

(2) Vrhovno sodišče odloča o pritožbi in o reviziji.

(3) Vrhovno sodišče odloča v sporu o pristojnosti med upravnim in drugim sodiščem.

2. ODDELEK
SESTAVA SODIŠČA

13. člen

(1) Upravno sodišče odloča po sodniku posamezniku, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Upravno sodišče odloča v senatu treh sodnikov:

1. če gre za zapleteno zadevo glede pravnih ali dejanskih vprašanj, ali če je od odločitve o tožbi mogoče pričakovati rešitev pomembnega pravnega vprašanja, zlasti če gre za pravno vprašanje, glede katerega sodne prakse ni ali ni enotna,

2. če tako določa drug zakon.

(3) Če so izpolnjeni pogoji iz 1. točke prejšnjega odstavka, poda sodnik posameznik, ki mu je bila zadeva dodeljena v reševanje, predlog predsedniku sodišča, da se o zadevi odloča v senatu. Predlog sodnik posameznik poda do razpisa pripravljalnega naroka ali prvega naroka za glavno obravnavo oziroma do predložitve zadeve na sejo. O predlogu sodnika posameznika odloči predsednik sodišča s sklepom, zoper katerega ni pritožbe. Preostala člana senata se določita na podlagi letnega razporeda sodnikov.

(4) Pooblastila, ki jih ima sodnik, ima v postopku, v katerem v skladu z drugim odstavkom tega člena sodi senat, predsednik oziroma predsednica senata (v nadaljnjem besedilu: predsednik senata). Pred sejo oziroma narokom ima sodnik poročevalec enaka pooblastila, kot jih ima po določbah tega zakona predsednik senata.

(5) O obnovi postopka v primeru iz prvega odstavka tega člena odloča sodnik posameznik, v primeru iz drugega odstavka tega člena pa senat treh sodnikov.

14. člen

(1) Vrhovno sodišče odloča o pritožbi v senatu treh sodnikov, če je na prvi stopnji odločal senat.

(2) Vrhovno sodišče odloča o pritožbi po sodniku posamezniku, če je na prvi stopnji odločal sodnik posameznik.

(3) Sodnik posameznik lahko s sklepom odstopi zadevo v odločitev senatu treh sodnikov, če oceni, da gre za zapleteno zadevo glede pravnih ali dejanskih vprašanj, ali če je od odločitve o pritožbi mogoče pričakovati rešitev pomembnega pravnega vprašanja, zlasti če gre za pravno vprašanje, glede katerega sodne prakse ni ali ni enotna.

15. člen

(1) V sporih o pristojnosti med upravnim sodiščem in vrhovnim sodiščem odloča vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov.

(2) V sporih o pristojnosti med upravnim sodiščem in sodiščem splošne pristojnosti oziroma specializiranim sodiščem odloča vrhovno sodišče v senatu treh sodnikov.

DRUGI DEL
POSTOPEK V UPRAVNEM SPORU

1. POGLAVJE
STRANKE

16. člen

Stranke v upravnem sporu so:

- tožnik;
- toženka oziroma toženec (v nadaljnjem besedilu: toženec);
- prizadeta oseba s položajem stranke, če tako določa zakon.

17. člen

(1) Tožnik je oseba, ki je bila stranka ali stranski udeleženec v postopku izdaje upravnega akta.

(2) Zoper dokončen sklep, s katerim je bila osebi zavrnjena pravica do udeležbe v postopku izdaje upravnega akta, lahko vloži tožbo tista oseba, kateri je bila pravica do udeležbe v postopku s tem sklepom zavrnjena.

(3) Tožnik je lahko tudi zastopnica oziroma zastopnik javnega interesa (v nadaljnjem besedilu: zastopnik javnega interesa) v primerih, ki jih določa zakon.

(4) Tožnik ne more biti organ, ki je odločal v končanem postopku.

(5) Toženec je država, lokalna skupnost oziroma druga pravna oseba, ki je izdala upravni akt, s katerim je bil postopek odločanja končan. Toženca v upravnem sporu zastopa organ, ki je izdal akt iz prejšnjega stavka, razen če v primeru tožbe zoper državo oziroma lokalno skupnost Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) oziroma župan po vložitvi tožbe za zastopnika določi državno ali občinsko odvetništvo ali za zastopanje pooblasti odvetnika oziroma odvetniško družbo.

18. člen

(1) Zastopnik javnega interesa v upravnem sporu je državno odvetništvo ali druga oseba, ki jo določa zakon.

(2) Na zahtevo vlade v posamezni zadevi mora državno odvetništvo ali druga oseba, ki jo določa zakon vložiti tožbo zaradi kršitve zakona v škodo javnega interesa.

19. člen

(1) Položaj stranke ima tudi oseba, ki bi ji bila odprava oziroma sprememba izpodbijanega upravnega akta v neposredno škodo, pa ne gre za osebo, ki v skladu s šestim odstavkom 143. člena ter drugim odstavkom 229. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZUP) ali vsebinsko enake določbe drugega predpisa, ki ureja postopek izdaje upravnega akta, ne bi mogla biti stranski udeleženec v upravnem postopku.

(2) Dokler v upravnem sporu postopek na prvi stopnji ni končan, sodišče po uradni dolžnosti ali na predlog strank obvesti tretje osebe, če bi ureditev spornega razmerja lahko posegla v njihove pravice ali na zakon oprte neposredne koristi.

(3) Po prejšnjem odstavku mora sodišče ravnati tudi, če je v spornem pravnem razmerju kakšna tretja oseba udeležena na tak način, da se odločitev lahko sprejme samo enotno tudi zanjo.

2. POGLAVJE
SPLOŠNA PRAVILA POSTOPKA

20. člen

(1) Sodišče razišče oziroma preizkusi dejansko stanje v okviru tožbenih navedb.

(2) Sodišče ni vezano na dokazne predloge strank in lahko izvede vse dokaze, za katere meni, da bodo prispevali k razjasnitvi zadeve in k zakoniti ter pravilni odločitvi.

(3) V upravnem sporu stranke ne smejo navajati dejstev in predlagati dokazov, če so imele možnost navajati ta dejstva in predlagati te dokaze v postopku pred izdajo akta.

(4) Sodišče lahko stranki odredi omejitev števila in obsega vlog ter ji naloži, da v določenem roku predloži pisni povzetek najbolj bistvenih navedb in podatkov iz vloženih vlog ter določi dolžino povzetka. Tako lahko sodišče ravna zlasti v primeru, če gre za večje število vlog ali so vloge glede obsega ali vsebine nepregledne ali je to potrebno za učinkovito obravnavanje zahtevnejše zadeve.

(5) Sodišče lahko stranki določi tudi rok, v katerem lahko pošilja vloge pred narokom.

(6) Rok iz četrtega in petega odstavka sodišče določi glede na zahtevnost dejanja in ne sme biti krajši od 15 dni, razen če posebne okoliščine utemeljujejo določitev krajšega roka, ki pa ne sme biti krajši od osmih dni.

(7) Če stranka ne ravna v skladu z navodilom sodišča iz prejšnjega odstavka, sodišče vloge ne upošteva. Sodišče stranko opozori na posledice zamude.

(8) Sodišče lahko stranki odredi tudi omejitev časa za ustno podajanje navedb na naroku.

21. člen

Če je sodišče samo ugotovilo dejansko stanje, je treba pred izdajo odločbe strankam dati možnost, da se izjavijo o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev, če ta zakon ne določa drugače.

22. člen

(1) V upravnem sporu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, kolikor ta zakon ne določa drugače.

(2) V postopku v upravnem sporu se ne uporablja določba tretjega odstavka 86. člena Zakona o pravdnem postopku. V postopku s pritožbo in z izrednimi pravnimi sredstvi lahko stranka opravlja dejanja v postopku samo po pooblaščencu, ki ima opravljen pravniški državni izpit.

3. POGLAVJE
ROKI IN VRNITEV V PREJŠNJE STANJE

23. člen

(1) Rok za tožbo prične teči z vročitvijo upravnega akta stranki oziroma takrat, ko je bilo storjeno posamično dejanje, s katerim se posega v človekove pravice in temeljne svoboščine posameznika.

(2) Rok za tožbo zoper akte iz četrtega odstavka 5. člena tega zakona prične teči z objavo akta.

(3) Rok za pravno sredstvo prične teči z vročitvijo sodne odločbe strankam.

(4) Če je bila vložena zahteva ali pobuda za oceno ustavnosti akta iz drugega odstavka tega člena, se šteje tožba za pravočasno, če je bila vložena v tridesetih dneh od vročitve odločbe ustavnega sodišča, s katero se je to sodišče izreklo za nepristojno.

24. člen

(1) Če stranka iz opravičenega vzroka zamudi rok iz 23. člena tega zakona ali drug zakoniti rok za opravo dejanja v postopku in ga zaradi tega ne more več opraviti, lahko predlaga vrnitev v prejšnje stanje.

(2) Predlog je treba vložiti v osmih dneh od dneva, ko je prenehal vzrok, zaradi katerega je stranka zamudila rok; če je stranka šele pozneje zvedela za zamudo, pa od dneva, ko je za to zvedela.

(3) Okoliščine za utemeljitev predloga je treba verjetno izkazati ob vložitvi predloga. V roku za vložitev predloga je treba opraviti tudi zamujeno dejanje.

(4) Po treh mesecih od dneva zamude ni mogoče predlagati vrnitve v prejšnje stanje.

(5) Zaradi zamude roka za vložitev predloga za vrnitev v prejšnje stanje ni mogoče predlagati vrnitve v prejšnje stanje.

(6) O vrnitvi v prejšnje stanje odloči sodišče, ki mora odločiti o zamujenem dejanju.

4. POGLAVJE
STROŠKI POSTOPKA

25. člen

(1) Če sodišče v upravnem sporu odloča o pravici, obveznosti ali pravni koristi, odloči o stroških postopka po določbah Zakona o pravdnem postopku.

(2) Stranka vselej trpi stroške, ki jih je povzročila po svoji krivdi, in stroške, ki so nastali po naključju, ki se je njej primerilo.

(3) Če je sodišče ugodilo tožbi in v upravnem sporu izpodbijani upravni akt odpravilo ali ugotovilo nezakonitost izpodbijanega upravnega akta, se tožniku glede na opravljena procesna dejanja in način obravnavanja zadeve v upravnem sporu prisodi pavšalni znesek povračila stroškov skladno s pravilnikom, ki ga izda ministrica oziroma minister, pristojen za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: minister, pristojen za pravosodje). Prisojeni znesek plača toženec.

(4) Če sodišče tožbo zavrne ali zavrže ali se postopek ustavi, trpi vsaka stranka svoje stroške postopka, razen če se postopek ustavi po tretjem ali četrtem odstavku 39. člena tega zakona.

(5) Če se postopek ustavi po tretjem odstavku 39. člena tega zakona, ker je organ izdal upravni akt, s katerim je bilo dokončno odločeno o tožnikovi pravici, obveznosti ali pravni koristi, tožnik pa pri tožbi ne vztraja, sodišče odloči o stroških postopka po prvem odstavku tega člena. Če pa se postopek ustavi po četrtem odstavku 39. člena tega zakona, sodišče odloči o stroških postopka po tretjem odstavku tega člena.

(6) Kadar sodišče v upravnem sporu odloča v sporih iz tretjega odstavka 7. člena tega zakona, trpi vsaka stranka svoje stroške postopka.

(7) Če v primeru iz tretjega, četrtega in šestega odstavka tega člena nastanejo skupni stroški, odloči sodišče, v kakšnem razmerju jih trpijo posamezne stranke.

5. POGLAVJE
POSTOPEK PRED SODIŠČEM PRVE STOPNJE

1. ODDELEK
TOŽBA

26. člen

Upravni spor se začne s tožbo ali z drugim pravnim sredstvom, če zakon tako določa.

27. člen

(1) Upravni akt se sme izpodbijati:

1. če v postopku za izdajo upravnega akta zakon, na zakon oprt predpis ali drug zakonito izdan predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, ni bil uporabljen ali ni bil pravilno uporabljen;

2. če se v postopku pred izdajo upravnega akta ni ravnalo po pravilih postopka, pa je to vplivalo ali moglo vplivati na zakonitost oziroma pravilnost odločitve (bistvena kršitev določb postopka);

3. če dejansko stanje ni bilo pravilno in popolno ugotovljeno ali če je bil iz ugotovljenih dejstev napravljen napačen sklep o dejanskem stanju;

4. iz razlogov, zaradi katerih se upravni akt izreče za ničnega.

(2) Ne gre za nepravilno uporabo predpisa, če je pristojni organ odločil po prostem preudarku na podlagi pooblastila, ki ga je imel po predpisih, v mejah danega pooblastila in v skladu z namenom, zaradi katerega mu je bilo pooblastilo dano.

(3) Bistvena kršitev določb postopka je vselej podana v primerih, ko gre za absolutno bistveno kršitev pravil postopka, ki jo določa ZUP ali drug zakon, ki ureja postopek izdaje upravnega akta.

28. člen

(1) Tožbo je treba vložiti v 30 dneh od vročitve upravnega akta, s katerim je bil končan postopek. Zastopnik javnega interesa lahko vloži tožbo v primeru, ko ni bil stranka v postopku izdaje upravnega akta, v roku, ki velja za stranko, v korist katere je bil upravni akt izdan.

Opomba: Ne glede na prvi odstavek 28. člena ZUS-1 je tožbo treba vložiti v 15 dneh od vročitve odločbe o gradbenem dovoljenju za gradnjo objektov zaradi odprave posledic poplav in plazov.
Sklic: 36. člen ZORZFS

(2) Če organ druge stopnje v dveh mesecih ali pa v krajšem, s posebnim predpisom določenem roku ne izda odločbe o strankini pritožbi zoper odločbo prve stopnje in če je tudi na novo zahtevo ne izda v nadaljnjih sedmih dneh, sme stranka sprožiti upravni spor, kot če bi bila njena pritožba zavrnjena.

(3) Po prejšnjem odstavku sme ravnati tožnik tudi, če organ prve stopnje ne izda odločbe, zoper katero ni pritožbe, ter v primeru, če organ v treh letih od začetka postopka ni izdal dokončnega upravnega akta, ne glede na to, ali so v tem postopku že bila uporabljena redna ali izredna pravna sredstva, razen če je bil postopek ustavljen.

(4) Če organ prve stopnje, zoper katerega odločbo je dopustna pritožba, ne izda odločbe o zahtevi v dveh mesecih ali pa v krajšem, s posebnim predpisom določenem roku, ima stranka pravico obrniti se s svojo zahtevo na organ druge stopnje, ki je v tem primeru pristojen za odločanje. Zoper odločbo organa druge stopnje sme stranka sprožiti upravni spor; če so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena, pa sme sprožiti upravni spor tudi, kadar ta organ ne izda odločbe.

29. člen

(1) Tožba se vloži pri pristojnem sodišču neposredno pisno ali pa se mu pošlje po pošti.

(2) Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

(3) Če tožba ni bila vložena pri sodišču, temveč pri kakšnem drugem organu, pristojno sodišče pa jo dobi, ko poteče rok zanjo, se šteje, da je bila pravočasno vložena, če je mogoče njeno vložitev pri drugem organu pripisati nevednosti ali očitni pomoti vložnika.

30. člen

(1) V tožbi je treba navesti tožnikovo ime in priimek ter prebivališče oziroma njegovo ime in sedež, naziv toženca, upravni akt, ki se izpodbija s tožbo, razložiti, zakaj toži, ter predlagati, kako in v čem naj se upravni akt odpravi ali ugotovi njegova nezakonitost. V zadevah, kjer je pravica ali obveznost stranke izražena v denarni vrednosti, mora biti v tožbi določena tudi vrednost spornega predmeta. Tožbi je treba priložiti tudi akt v izvirniku, prepisu ali kopiji.

(2) Če se s tožbo zahteva odločitev o pravici, obveznosti ali pravni koristi ali vrnitev stvari ali odškodnina, mora tožba obsegati določen zahtevek glede glavne stvari in stranskih terjatev, dejstva, na katera tožnik opira zahtevek, in dokaze, s katerimi se ta dejstva ugotavljajo.

(3) Če se s tožbo zahteva ugotovitev, da je bilo z dejanjem nezakonito poseženo v človekove pravice ali temeljne svoboščine tožnika oziroma se zahteva prepoved izvrševanja posamičnega dejanja, s katerim se posega v človekove pravice in temeljne svoboščine tožnika, je treba v tožbi navesti dejanje, kje in kdaj je bilo storjeno, organ ali uradno osebo, ki je to storila, dokaze o tem in zahtevek, naj se poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine ugotovi, odpravi oziroma prepove.

(4) Tožbi je treba priložiti tudi po en prepis ali kopijo tožbe in prilog za toženca, če je kdo prizadet z upravnim aktom, pa tudi zanj.

(5) Tožbi je treba v izvirniku ali v prepisu v celoti ali v izvlečkih priložiti listine, ki se nanašajo na zadevo, kolikor niso že v upravnem spisu.

31. člen

(1) Če je tožba nepopolna ali nerazumljiva, zahteva sodnik od tožnika, naj v določenem roku odpravi pomanjkljivosti. Obenem ga mora poučiti, kaj in kako naj napravi, in ga opozoriti na posledice, če tega ne stori.

(2) Če tožnik v določenem roku ne odpravi pomanjkljivosti tožbe in sodišče zaradi tega zadeve ne more obravnavati, zavrže tožbo s sklepom, razen če spozna, da je izpodbijani upravni akt ničen.

32. člen

(1) Tožba ne ovira izvršitve upravnega akta, zoper katerega je vložena, kolikor zakon ne določa drugače.

(2) Sodišče na tožnikov predlog odloži izvršitev izpodbijanega akta do izdaje pravnomočne odločbe, če bi se z izvršitvijo akta prizadela tožniku težko popravljiva škoda. Pri odločanju mora sodišče skladno z načelom sorazmernosti upoštevati tudi prizadetost javne koristi ter koristi nasprotnih strank.

(3) Tožnik lahko iz razlogov iz prejšnjega odstavka predlaga tudi izdajo začasne odredbe za začasno ureditev stanja glede na sporno pravno razmerje, če se ta ureditev, zlasti pri trajajočih pravnih razmerjih, kot verjetna izkaže za potrebno.

(4) Za izdajo začasne odredbe po prejšnjih odstavkih je pristojno sodišče, ki je pristojno za odločitev o tožbi. Kadar sodišče odloča v senatu, ta odloči tudi o izdaji začasne odredbe.

(5) O predlogu za izdajo začasne odredbe odloči sodišče v sedmih dneh od prejema predloga s sklepom. Sodišče lahko izdajo začasne odredbe veže na pogoj, da tožnik položi varščino za škodo, ki utegne nastati nasprotni stranki zaradi njene izdaje.

(6) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka lahko stranke v treh dneh vložijo pritožbo. Pritožba ne zadrži izvršitve izdane začasne odredbe. O pritožbi zoper sklep mora pristojno sodišče odločiti brez odlašanja, najkasneje pa v 15 dneh po prejemu pritožbe.

33. člen

(1) S tožbo se lahko zahteva:

- odprava upravnega akta (izpodbojna tožba),

- ugotovitev nezakonitosti upravnega akta, s katerim je bilo poseženo v tožnikove pravice ali pravne koristi (ugotovitvena tožba),

- izdaja oziroma vročitev upravnega akta (tožba zaradi molka),

- sprememba upravnega akta (tožba v sporu polne jurisdikcije).

(2) S tožbo zaradi kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin po tem zakonu se lahko zahteva:

- odprava, izdaja ali sprememba posamičnega akta,

- ugotovitev, da je bilo z dejanjem poseženo v človekovo pravico ali temeljno svoboščino tožnika,

- prepoved nadaljevanja dejanja,

- odprava posledic dejanja.

34. člen

(1) Tožnik lahko umakne tožbo brez privolitve toženca do pravnomočne odločbe.

(2) Če se tožba umakne, sodišče postopek s sklepom ustavi.

35. člen

Tožnik lahko z eno tožbo uveljavlja več tožbenih zahtevkov proti istemu tožencu, če vsi zahtevki temeljijo na isti dejanski in pravni podlagi in je za vse zahtevke pristojno isto sodišče.

2. ODDELEK
PREDHODNI PREIZKUS TOŽBE

36. člen

(1) Sodišče tožbo zavrže s sklepom, če ugotovi, da:

1. odločanje o sporu ne spada v sodno pristojnost;

2. je bila tožba vložena prepozno ali prezgodaj;

3. tožnik v svoji tožbi ne uveljavlja kakšne svoje pravice ali pravne koristi oziroma, če po tem zakonu ne more biti stranka;

4. akt, ki se izpodbija s tožbo, ni upravni akt oziroma akt, ki se lahko izpodbija v upravnem sporu;

5. upravni akt, ki se izpodbija s tožbo, očitno nima nobenih posledic za tožnika, ali pa so te posledice zanemarljive, razen če gre za rešitev pomembnega pravnega vprašanja;

6. upravni akt, ki se izpodbija s tožbo, očitno ne posega v tožnikovo pravico ali v njegovo neposredno, na zakon oprto osebno korist;

7. je bila zoper upravni akt, ki se s tožbo izpodbija, mogoča pritožba, pa ta sploh ni bila vložena ali je bila vložena prepozno;

8. je bila o isti zadevi v upravnem sporu že izdana pravnomočna odločba.

(2) Na razloge iz prejšnjega odstavka mora sodišče paziti po uradni dolžnosti ves čas postopka.

(3) Kadar sodišče odloča v senatu, izda sklep v primerih iz 1., 4., 5. in 6. točke prvega odstavka tega člena senat, v preostalih primerih pa predsednik senata.

37. člen

(1) Če ima upravni akt take bistvene pomanjkljivosti, da zaradi njih ni mogoče presoditi, ali je zakonit ali ne, sme sodišče akt s sodbo odpraviti, ne da bi poslalo tožbo v odgovor.

(2) Če sodišče ugotovi, da je upravni akt ničen, odloči, ne da bi poslalo tožbo v odgovor. Na ničnost pazi sodišče po uradni dolžnosti ves čas postopka.

3. ODDELEK
POSTOPEK S TOŽBO

38. člen

(1) Če sodišče tožbe po 36. členu tega zakona ne zavrže in ne odloči po 37. členu tega zakona, pošlje kopijo tožbe s prilogami v odgovor toženi stranki in drugim strankam.

(2) Rok za odgovor na tožbo določi sodišče. Ta rok ne sme biti daljši od 30 dni.

(3) Tožena stranka mora v določenem roku poslati vse spise, ki se nanašajo na zadevo. Če tožena stranka tudi na novo zahtevo ne pošlje spisov o zadevi ali če izjavi, da jih ne more poslati, sme sodišče odločiti o stvari tudi brez spisov.

39. člen

(1) Če organ med sodnim postopkom izda drug upravni akt, s katerim spremeni ali odpravi izpodbijani upravni akt ali če v primeru molka pozneje izda upravni akt, mora to sporočiti sodišču, pri katerem je sprožen spor.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka zahteva sodišče od tožnika, da mu v 15 dneh sporoči, ali vztraja in v kakšnem delu vztraja pri tožbi oziroma ali jo razširja tudi na spremenjeni oziroma novi upravni akt.

(3) Če tožnik izjavi, da vztraja pri tožbi, sodišče postopek nadaljuje, sicer pa postopek s sklepom ustavi.

(4) Če je bil v primeru, ko prvostopenjski organ ni izdal in vročil stranki upravnega akta v predpisanem roku, tak akt izdan po vložitvi tožbe, sodišče s sklepom ustavi postopek, če je zoper izdani upravni akt dovoljena pritožba. Če pritožba ni dovoljena, postopa sodišče po drugem odstavku tega člena.

40. člen

(1) Sodišče presoja upravni akt v mejah tožbenega predloga, ni pa vezano na tožbene razloge.

(2) V primerih iz drugega odstavka 30. člena tega zakona je sodišče vezano na tožbeni zahtevek.

(3) Če je upravni organ pooblaščen, da odloča po prostem preudarku, sodišče preveri, ali je upravni akt nezakonit, ker so bile prekoračene meje prostega preudarka ali ker je bil prosti preudarek uporabljen na način, ki ne ustreza namenu, za katerega je določen.

41. člen

(1) Če se s tožbo zahteva vrnitev stvari ali odškodnina, je sprememba tožbe dopustna, če vanjo privoli toženec do konca glavne obravnave oziroma do odločitve na seji.

(2) Privolitev toženca v spremembo tožbe se domneva, če se je, ne da bi ji ugovarjal, z vlogo ali na glavni obravnavi spustil v obravnavo spremenjene tožbe.

(3) Zoper sklep, s katerim sodišče predlog za spremembo tožbe zavrne, ni dovoljena posebna pritožba.

42. člen

(1) Sodišče lahko s sklepom več pri oddelku sodišča odprtih postopkov o istem predmetu združi v skupno obravnavo in odločanje, lahko pa tudi odloči, da se več v enem postopku vloženih zahtevkov obravnava in o njih odloči v ločenem postopku.

(2) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka pritožba ni dovoljena.

4. ODDELEK
VZORČNI POSTOPEK

43. člen

(1) Če so pri sodišču vložene tožbe zoper več kot 20 upravnih aktov, pri katerih se pravice ali obveznosti opirajo na enako ali podobno dejansko in isto pravno podlago, lahko sodišče po prejemu odgovorov na tožbe na podlagi ene tožbe izvede vzorčni postopek, ostale postopke pa prekine.

(2) Pred izdajo sklepa o prekinitvi postopka mora sodišče omogočiti tožniku, da se izjavi o navedbah v odgovoru na tožbo.

(3) Zoper sklep o prekinitvi postopka zaradi izvedbe vzorčnega postopka ni dovoljena pritožba.

(4) O zadevah, o katerih se odloča v vzorčnem postopku, odloča sodišče prednostno.

44. člen

(1) Po pravnomočnosti odločbe, izdane v vzorčnem postopku, sodišče brez obravnave odloči o prekinjenih postopkih, če ti postopki glede na vzorčni postopek nimajo bistvenih posebnosti dejanske ali pravne narave in če je dejansko stanje razjasnjeno.

(2) Če v primeru iz prejšnjega odstavka odloči sodišče enako, kot je bilo odločeno v vzorčnem postopku, lahko odloči o vseh tožbah z eno sodbo.

5. ODDELEK
PRIPRAVLJALNI POSTOPEK

45. člen

(1) Sodnik mora že pred glavno obravnavo ukreniti vse, kar je potrebno, da se spor čim hitreje reši. Zlasti lahko:

- stranke povabi k razpravi o spornem stanju ter k sklenitvi poravnave;
- strankam naloži, da v določenem roku navedejo dejstva in dokaze, dopolnijo ali pojasnijo njihove pripravljalne vloge ter predložijo listine in druge predmete, ki so primerni za deponiranje pri sodišču, zlasti pa, da se izjavijo o dejstvih, pomembnih za odločitev;
- pridobi potrebne podatke.

(2) Sodišče lahko izjave in dokazila, ki se navedejo oziroma predložijo po izteku roka, določenega po prejšnjem odstavku, zavrne in odloči brez nadaljnjega ugotavljanja dejstev:

1. če bi njihova dopustitev po presoji sodišča zavlačevala rešitev spora,
2. če stranka zamude ni zadostno opravičila,
3. če je bila stranka poučena o posledicah zamude roka.

46. člen

V pripravljalnem postopku sodnik odloči:

1. o prekinitvi postopka;
2. o ustavitvi postopka zaradi umika tožbe ali sodne poravnave;
3. o zadevah, o katerih lahko odloči pri predhodnem preizkusu tožbe sodnik.

6. ODDELEK
PREDHODNO VPRAŠANJE

47. člen

(1) Če je odločitev v upravnem sporu v celoti ali delno odvisna od vprašanja, ki je samostojna pravna celota in sodi v pristojnost drugega sodišča ali organa (predhodno vprašanje), ga lahko sodišče ob pogojih tega zakona samo obravnava, lahko pa postopek prekine, dokler vprašanja ne reši pristojni organ.

(2) Če sodišče samo obravnava to vprašanje, ima njegova rešitev pravni učinek samo v stvari, v kateri je bilo vprašanje rešeno.

48. člen

(1) Sodišče mora prekiniti postopek, če se predhodno vprašanje nanaša na obstoj kaznivega dejanja, obstoj zakonske zveze ali ugotovitev očetovstva ali če zakon tako določa.

(2) Kadar se tiče predhodno vprašanje kaznivega dejanja, pa ni mogoč kazenski pregon, obravnava sodišče tudi to vprašanje.

(3) Sodišče mora prekiniti postopek, če o predhodnem vprašanju že teče postopek pred pristojnim sodiščem oziroma drugim organom.

(4) O prekinitvi postopka izda sodišče sklep, zoper katerega je dovoljena pritožba. Pritožbo je treba vložiti v treh dneh od dneva vročitve sklepa strankam.

49. člen

(1) Kadar sodišče zaradi predhodnega vprašanja postopek prekine, lahko s sklepom o prekinitvi postopka naloži tožniku, da v določenem roku začne postopek pred pristojnim sodiščem oziroma drugim organom in mu predloži dokazilo o tem. Rok začne teči z vročitvijo sklepa o prekinitvi postopka oziroma z iztekom roka za pritožbo, če je ta dovoljena po četrtem odstavku 48. člena tega zakona.

(2) Če tožnik ne ravna po prejšnjem odstavku, se šteje, da je tožbo umaknil. V tem primeru sodišče postopek s sklepom ustavi. Na to posledico je potrebno stranko v sklepu o prekinitvi postopka opozoriti.

50. člen

Postopek, ki je bil prekinjen zato, da bi se rešilo predhodno vprašanje pri pristojnem sodišču ali drugem organu, se nadaljuje, ko postane odločba o tem vprašanju pravnomočna.

7. ODDELEK
GLAVNA OBRAVNAVA IN SEJA

51. člen

(1) Sodišče na prvi stopnji odloči po opravljeni glavni obravnavi.

(2) Na glavni obravnavi sodišče izvaja dokaze, kadar in kolikor je to potrebno za odločitev v upravnem sporu, pa dokazi niso bili že izvedeni v postopku izdaje izpodbijanega upravnega akta ali če druga dejstva kažejo na to, da jih je treba drugače presoditi, kot jih je presodil organ, ki je izdal izpodbijani upravni akt.

52. člen

V tožbi lahko tožnik navaja nova dejstva in nove dokaze, vendar pa mora obrazložiti, zakaj jih ni navedel že v postopku izdaje upravnega akta. Nova dejstva in novi

dokazi se lahko upoštevajo kot tožbeni razlogi le, če so obstajali v času odločanja na prvi stopnji postopka izdaje upravnega akta in če jih stranka upravičeno ni mogla predložiti oziroma navesti v postopku izdaje upravnega akta.

53. člen

Sodnik lahko izven glavne obravnave izvede posamezne dokaze, vendar le, če je to koristno za potek poznejše obravnave.

54. člen

(črtan)

55. člen

(1) Kadar sodišče odloča v senatu, vodi glavno obravnavo predsednik senata. Senat lahko ob razpisu naroka odloči, da vsa ali posamezna pooblastila, ki jih ima glede priprave in vodenja naroka predsednik senata, preidejo na sodnika poročevalca.

(2) Po oklicu zadeve sodnik pove bistveno vsebino spisa.

(3) Potem dobi besedo tožnik, da razloži tožbo, za njim tožena stranka in druge stranke, da razložijo svoje stališče.

(4) Na glavni obravnavi vloženi dokazni predlog se lahko zavrne samo s sklepom sodišča, ki mora biti ustno obrazložen.

56. člen

(1) O glavni obravnavi se vodi zapisnik. Če so pisne vloge dokumentirane, se lahko zapisnik sklicuje nanje, vanj pa se vpišejo samo bistvena dejstva in okoliščine in izrek odločbe.

(2) Zapisnik podpišeta sodnik in zapisnikar.

57. člen

(1) Stranke lahko v upravnem sporu sklenejo poravnavo ves čas do izdaje odločbe.

(2) Sodišče ne sme dovoliti sodne poravnave, ki bi bila v nasprotju z zakonom. Sodišče in stranke si morajo ves čas prizadevati za sklenitev poravnave.

(3) Tožena stranka pri sklepanju poravnave ni vezana na izdano upravno odločbo, pri odločanju o sklenitvi poravnave pa upošteva morebitne posledice sklenitve poravnave na javno korist ter višino stroškov in trajanje postopka v primeru, da poravnava ne bo sklenjena.

(4) Sklenjena sodna poravnava glede na vsebino poravnave deloma ali v celoti nadomesti izpodbijani upravni akt.

58. člen

(1) V upravnem sporu ni poravnalnega naroka in mirovanja postopka.

(2) Če toženec ne pride na glavno obravnavo, se ta kljub temu opravi.

(3) Če ne pride na obravnavo nobena od strank ali če ne pride tožnik, lahko odloči sodišče brez glavne obravnave.

59. člen

(1) Sodišče lahko odloči brez glavne obravnave (sojenje na seji), če dejansko stanje, ki je bilo podlaga za izdajo upravnega akta, med tožnikom in tožencem ni sporno.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko sodišče odloči brez glavne obravnave tudi, kadar je dejansko stanje med tožnikom in tožencem sporno, v naslednjih primerih:

- če je že na podlagi tožbe, izpodbijanega akta ter upravnih spisov očitno, da je treba tožbi ugoditi in upravni akt odpraviti na podlagi prvega odstavka 64. člena tega zakona, pa v upravnem sporu ni sodeloval tudi stranski udeleženec z nasprotnim interesom,

- če stranke navajajo zgolj tista nova dejstva in dokaze, ki jih skladno s tem zakonom sodišče ne more upoštevati (52. člen tega zakona), ali predlagana nova dejstva in dokazi niso pomembni za odločitev,

- če stranke predlagajo zgolj take dokaze, ki niso potrebni za ugotovitev spornih dejstev, saj jih je mogoče ugotoviti tudi brez izvedbe predlaganih dokazov,

- če gre za spor med istima strankama, pa gre za podobno dejansko in pravno podlago ter je o tem vprašanju sodišče že pravnomočno odločilo,

- če sodišče odloča le na podlagi listin in so se stranke strinjale, da se glavna obravnava ne opravi, pri čemer sodišče ni vezano na dejansko stanje, ki je bilo ugotovljeno v postopku izdaje upravnega akta.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena sodišče odloči po opravljeni glavni obravnavi, če:

- osebi, ki bi morala biti udeležena kot stranka ali stranski udeleženec v upravnem postopku, ta možnost ni bila dana, pa ne gre za primer iz drugega odstavka 229. člena ZUP ali vsebinsko enake določbe drugega predpisa, ki ureja postopek izdaje upravnega akta,

- stranki ali stranskemu udeležencu v postopku izdaje upravnega akta ni bila dana možnost, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za izdajo odločbe.

(4) Sodišče praviloma sodi na seji v sporih o zakonitosti aktov volilnih organov, s katerimi zavrnejo kandidaturo ali listo kandidatov ali se o volilni pravici kandidata odloča pred razpisanim dnem volitev.

(5) Kadar sodišče sodi na seji, seja ni javna.

(6) O pravnih sredstvih odloči sodišče na seji, če zakon ne določa drugače.

60. člen

Kadar sodišče sodi na seji, odloči le na podlagi dejanskega stanja, ki je bilo ugotovljeno v postopku izdaje upravnega akta.

8. ODDELEK
ODLOČBA

61. člen

Sodišče odloči o sporu s sodbo, o vprašanjih, ki se tičejo postopka ali se pojavijo v zvezi s postopkom, pa s sklepom, če ni s tem zakonom drugače določeno.

62. člen

Sodba se lahko opira samo na dejstva in dokaze, o katerih so se stranke lahko izjavile pred sodiščem ali pred organi, ki so odločali v postopku za izdajo upravnega akta, razen če dejstvo ni sporno ali mu stranke niso ugovarjale, kakor tudi, kadar zakon izrecno določa, da se lahko odloči brez predhodne izjave strank.

63. člen

(1) Sodišče s sodbo tožbo kot neutemeljeno zavrne, če ugotovi, da je bil postopek pred izdajo izpodbijanega upravnega akta pravilen, da je odločba pravilna in na zakonu utemeljena.

(2) Sodišče odloči po prejšnjem odstavku tudi:

- če spozna, da je izpodbijani upravni akt sicer nezakonit, vendar ne posega v tožnikovo pravico ali pravno korist;

- če spozna, da je bil postopek pred upravnim organom sicer nezakonit, vendar je sodišče v svojem postopku tako kršitev odpravilo;

- če spozna, da je izpodbijani upravni akt po zakonu utemeljen, vendar iz drugih razlogov, kot so navedeni v upravnem aktu; te razloge navede sodišče v sodbi.

64. člen

(1) Sodišče tožbi ugodi in s sodbo izpodbijani upravni akt odpravi:

1. če ga ni izdal pristojni organ;

2. če spozna, da na podlagi dejanskega stanja, ki je bilo ugotovljeno v postopku za izdajo upravnega akta, ne more rešiti spora, zato ker so bili zmotno presojeni dokazi, ker so ugotovljena dejstva v nasprotju s podatki spisa, ker so v bistvenih točkah dejstva nepopolno ugotovljena ali ker je bil iz ugotovljenih dejstev narejen napačen sklep glede dejanskega stanja in da je treba pravo dejansko stanje ugotoviti v upravnem postopku;

3. če spozna, da v postopku za izdajo upravnega akta niso bila upoštevana pravila postopka (2. točka prvega odstavka in tretji odstavek 27. člena tega zakona), pa sodišče v svojem postopku takih kršitev ni odpravilo in ni pogojev za zavrnitev tožbe po drugem odstavku 63. člena tega zakona;

4. če ugotovi, da je podan razlog iz 1. točke prvega odstavka 27. člena tega zakona, pa ni pogojev za zavrnitev tožbe po drugem odstavku 63. člena tega zakona.

(2) Če je bil izpodbijani upravni akt že izvršen in bi njegova odprava nesorazmerno posegla v pridobljene pravice ali pravne koristi posameznikov ali pravnih oseb, sodišče v

primerih iz prejšnjega odstavka s sodbo ugotovi nezakonitost izpodbijanega upravnega akta. Če je tožnik postavil zahtevek za povrnitev škode, ravna sodišče po 67. členu tega zakona.

(3) Če sodišče s sodbo odpravi izpodbijani upravni akt, lahko v sodbi določi način izvršitve svoje odločitve.

(4) Če sodišče upravni akt odpravi, vrne zadevo organu, ki je upravni akt izdal, v ponoven postopek, v primeru iz 1. točke prvega odstavka tega člena pa pošlje zadevo v odločitev pristojnemu organu. Glede na vsebino zadeve lahko sodišče odpravi tudi druge akte, izdane v postopku izdaje izpodbijanega upravnega akta. Zadeva se vrne v stanje, v katerem je bila, preden so bili odpravljeni upravni akti izdani.

(5) V primerih iz prvega odstavka tega člena mora pristojni organ izdati nov upravni akt v 30 dneh od dneva, ko je dobil sodbo, oziroma v roku, ki ga določi sodišče; pri tem je vezan na izrek sodbe iz prvega odstavka tega člena in na dejansko stanje, ki ga je sodišče ugotovilo na glavni obravnavi v postopku, v katerem je tožbi ugodilo in odpravilo izpodbijani upravni akt, ter na pravno mnenje sodišča glede uporabe materialnega prava in na njegova stališča, ki se tičejo postopka.

(6) Na pravno mnenje in stališča sodišča iz prejšnjega odstavka je vezan tudi vsak drug upravni organ, ki odloča o rednih ali izrednih pravnih sredstvih zoper nov upravni akt, izdan na podlagi sodbe sodišča.

64.a člen

(1) V primeru utemeljenosti tožbe iz druge alineje prvega odstavka 33. člena tega zakona sodišče s sodbo ugotovi, da je upravni akt nezakonit.

(2) Če je tožnik postavil zahtevek za povrnitev škode, ravna sodišče po 67. členu tega zakona.

65. člen

(1) Sodišče sme upravni akt odpraviti in s sodbo odločiti o stvari, če narava stvari to dopušča in če dajejo podatki postopka za to zanesljivo podlago ali če je na glavni obravnavi samo ugotovilo dejansko stanje, še zlasti, če:

1. bi odprava izpodbijanega upravnega akta in novi postopek pri pristojnem organu prizadela tožniku težko popravljivo škodo;

2. izda pristojni organ potem, ko je bil upravni akt odpravljen, nov upravni akt, ki je v nasprotju s pravnim mnenjem sodišča ali z njegovimi stališči, ki se nanašajo na postopek.

(2) Po prejšnjem odstavku sme sodišče odločiti tudi, kadar pristojni organ ne izda v 30 dneh po odpravi upravnega akta oziroma v roku, ki ga določi sodišče, novega upravnega akta, in tega ne stori niti na posebno zahtevo stranke v nadaljnjih sedmih dneh, če stranka s tožbo zahteva od sodišča, da odloči o pravici, obveznosti ali pravni koristi, in je to zaradi narave pravice oziroma varstva ustavne pravice potrebno.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka sodišče od pristojnega organa zahteva pojasnilo, zakaj upravnega akta ni izdal. Pristojni organ mora pojasnilo sporočiti v sedmih dneh. Če tega ne stori ali če ga dano sporočilo po mnenju sodišča ne opravičuje, sodišče odloči o stvari, v nasprotnem primeru pa tožbo zavrže.

(4) Zoper sklep o zavrženju iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba.

(5) Po prvem odstavku tega člena odloči sodišče, kadar je s tožbo zahtevana odločitev o pravici, obveznosti ali pravni koristi, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 7. člena tega zakona.

66. člen

(1) V upravnem sporu iz prvega odstavka 4. člena tega zakona sme sodišče ugotoviti nezakonitost akta ali dejanja, prepovedati nadaljevanje posamičnega dejanja, odločiti o tožnikovem zahtevku za povrnitev škode in določiti, kar je treba, da se odpravi poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine ter vzpostavi zakonito stanje.

(2) O prepovedi nadaljevanja dejanja in ukrepih za vzpostavitev zakonitega stanja, če nezakonito dejanje še traja, odloči sodišče brez odlašanja s sklepom, zoper katerega je dovoljena pritožba v treh dneh. Vrhovno sodišče mora o pritožbi odločiti v treh dneh od njenega prejema.

(3) Če sodišče v primeru iz prejšnjega odstavka ne more odločiti brez odlašanja, lahko izda po uradni dolžnosti začasno odredbo v skladu z 32. členom tega zakona.

67. člen

(1) S sodbo, s katero sodišče odloči o pravici, obveznosti ali pravni koristi tožnika po 65. členu tega zakona, odloči tudi o tožnikovem zahtevku, da se mu vrnejo vzete stvari ali povrne škoda.

(2) Če odločitev o zahtevku iz prejšnjega odstavka zahteva ugotavljanje dejstev, ki bi pomenilo bistveno podaljševanje postopka v upravnem sporu ali če se postopek izdaje upravnega akta po sodbi nadaljuje, lahko sodišče napoti tožnika, naj uveljavlja svoj zahtevek v pravdi.

(3) Pri odločanju o škodi pravdno sodišče ne more presojati zakonitosti upravnega akta.

68. člen

Če sodišče ugotovi, da so podani razlogi iz 4. točke prvega odstavka 27. člena tega zakona, s sklepom izreče upravni akt za ničen. Z ugotovitvijo ničnosti se odpravijo posledice ničnega upravnega akta.

69. člen

(1) Če je tožba vložena zaradi molka, sodišče pa spozna, da je upravičena, ji s sodbo ugodi in pod pogoji iz prvega oziroma petega odstavka 65. člena tega zakona samo odloči o stvari ali pa naloži pristojnemu organu, kakšen upravni akt naj izda, oziroma če odločba ni bila vročena, naloži vročitev odločbe.

(2) Če pristojni organ ne ravna po navodilu iz prejšnjega odstavka in stranka zaradi tega vloži tožbo, ravna sodišče po drugem in tretjem odstavku 65. člena tega zakona.

70. člen

(1) Če je bila opravljena glavna obravnava, sodišče takoj po končani obravnavi izda sodbo, ki jo razglasi predsednik senata. Ob razglasitvi sodbe navede predsednik senata najpomembnejše razloge odločitve.

(2) V zapletenih primerih lahko sodišče odloži izdajo sodbe za osem dni od dneva, ko je bila končana glavna obravnava. V tem primeru se sodba ne razglasi.

(3) Če je sodišče sklenilo, da konča glavno obravnavo, pa je treba preskrbeti še spise ali listine, v katerih so dokazi, se mora sodba izdati v osmih dneh od dneva, ko prejme sodišče spise ali listine.

71. člen

(1) Sodba obsega uvod (naslov sodišča, ime in priimek sodnika ter zapisnikarja oziroma imena in priimke predsednika in članov senata ter zapisnikarja, imena strank in njihovih zastopnikov, označbo sporne zadeve, dan, ko je bila končana glavna obravnava oziroma opravljena seja senata), izrek, obrazložitev in pouk o pritožbi.

(2) Sodišču ni treba navajati razlogov za odločitev, če sledi utemeljitvi upravnega akta in to v sodbi ugotovi.

(3) Sodbo podpiše predsednik senata.

(4) Sodba se vroči strankam v overjenem prepisu.

72. člen

(1) Za sklepe se ustrezno uporabljata določbi 70. in 71. člena tega zakona.

(2) Sklepe je treba obrazložiti, če je zoper njih dopustna pritožba ali če se z njimi odloči o pravnem sredstvu ter v drugih primerih, določenih s tem zakonom.

6. POGLAVJE
PRAVNA SREDSTVA

1. ODDELEK
PRITOŽBA

73. člen

(1) Zoper sodbo, ki jo izda upravno sodišče, je dovoljena pritožba, če je sodišče samo ugotovilo drugačno dejansko stanje, kot ga je ugotovila tožena stranka, ter je na tej podlagi spremenilo izpodbijani upravni akt ali če je sodišče odločilo na podlagi 66. člena tega zakona.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka imajo pravico do pritožbe stranke, ki so sodelovale v upravnem sporu na prvi stopnji.

(3) Pritožba se lahko vloži v 15 dneh od vročitve prepisa sodbe strankam. Vloži se pri sodišču, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji v zadostnem številu izvodov za sodišče in stranke, ki so se udeleževale postopka na prvi stopnji.

(4) Pritožba ni dovoljena v sporih o zakonitostih aktov volilnih organov za lokalne volitve.

74. člen

(1) V pritožbi sme pritožnik navajati nova dejstva in dokaze le, če izkaže za verjetno, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti oziroma predložiti do konca glavne obravnave, če je postopek tekel brez glavne obravnave, pa do konca postopka na prvi stopnji.

(2) Sodnik po potrebi sam ali na zahtevo sodnika poročevalca sodišča druge stopnje opravi poizvedbe, da bi se preverila resničnost pritožnikovih navedb.

(3) Če je sodišče na prvi stopnji samo ugotovilo dejansko stanje na opravljeni glavni obravnavi, lahko sodišče druge stopnje, kadar tožnik izpodbija pravilnost tako ugotovljenega dejanskega stanja, tudi samo opravi glavno obravnavo, če spozna, da je treba za pravilno ugotovitev dejanskega stanja ponoviti vse ali le nekatere od že izvedenih dokazov pred sodiščem druge stopnje, ali če meni, da bi bilo treba ugotoviti nova dejstva in izvesti nove dokaze iz prvega odstavka tega člena, ki bi bili koristni za razjasnitev stvari.

(4) Za obravnavo pred sodiščem druge stopnje iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo pravila, ki veljajo za obravnavno pred sodiščem prve stopnje.

75. člen

(1) Sodba se sme izpodbijati:

1. zaradi bistvene kršitve določb postopka v upravnem sporu;

2. zaradi zmotne uporabe materialnega prava ali zmotne presoje pravilnosti postopka izdaje upravnega akta;

3. zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja.

(2) Bistvena kršitev določb postopka v upravnem sporu je podana, če sodišče med postopkom ni uporabilo kakšne določbe tega zakona oziroma Zakona o pravdnem postopku ali jo je uporabilo nepravilno, pa je to vplivalo na zakonitost ali pravilnost sodbe.

(3) Bistvena kršitev določb postopka je vselej podana, če gre za kakšen razlog iz 1., 2., 3., 4. ali 14. točke drugega odstavka 339. člena Zakona o pravdnem postopku ali za razlog iz prvega, drugega ali tretjega odstavka 78. člena tega zakona.

(4) Če je sodišče izdalo sodbo brez glavne obravnave v nasprotju s tem zakonom, je podana bistvena kršitev določb postopka v upravnem sporu.

76. člen

Vrhovno sodišče s sodbo pritožbo kot neutemeljeno zavrne in potrdi sodbo sodišča prve stopnje, če spozna, da niso podani razlogi, zaradi katerih se sodba lahko izpodbija, in ne razlogi, na katere mora paziti po uradni dolžnosti.

77. člen

Vrhovno sodišče s sklepom sodbo sodišča prve stopnje razveljavi, če ugotovi, da je podana bistvena kršitev določb postopka v upravnem sporu, pa samo tega ne odpravi, in vrne

zadevo istemu sodišču prve stopnje ali jo odstopi pristojnemu sodišču prve stopnje, da opravi nov postopek. V tem sklepu sodišče odloči tudi o tem, katera dejanja, ki jih zajema bistvena kršitev določb postopka v upravnem sporu, se ponovno opravijo.

78. člen

(1) Vrhovno sodišče s sklepom sodbo sodišča prve stopnje razveljavi in zavrže tožbo, če je bila v postopku pred sodiščem prve stopnje prekršena določba prvega odstavka 36. člena tega zakona.

(2) Vrhovno sodišče s sodbo razveljavi sodbo sodišča prve stopnje in odpravi upravni akt, če je bila v postopku pred sodiščem prve stopnje prekršena določba 37. člena tega zakona.

(3) Če vrhovno sodišče ugotovi, da se je postopka na prvi stopnji udeleževal nekdo, ki ne more biti stranka v upravnem sporu, ali če stranke v skladu z zakonom ni zastopal zakoniti zastopnik ali če zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec stranke ni imel potrebnega dovoljenja za opravljanje dejanj v postopku, razen če so bila posamezna dejanja v postopku pozneje odobrena, razveljavi s sklepom sodbo sodišča prve stopnje in glede na naravo kršitve vrne zadevo sodišču prve stopnje v ponovno odločanje ali zavrže tožbo.

79. člen

(1) Vrhovno sodišče razveljavi s sklepom sodbo sodišča prve stopnje in mu vrne zadevo v novo sojenje, če misli, da je treba za pravilno ugotovitev dejanskega stanja ugotoviti nova dejstva ali izvesti nove dokaze ali če spozna, da je bilo zaradi zmotne uporabe materialnega prava dejansko stanje nepopolno ugotovljeno.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka lahko vrhovno sodišče ob razveljavitvi sodbe sodišča prve stopnje tudi odpravi izpodbijani upravni akt in vrne zadevo v odločanje pristojnemu organu, če je glede na okoliščine primera to potrebno.

80. člen

(1) Če vrhovno sodišče samo opravi glavno obravnavo in ugotovi drugačno dejansko stanje, kakor je bilo ugotovljeno v sodbi sodišča prve stopnje, s sodbo spremeni sodbo sodišča prve stopnje.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka lahko vrhovno sodišče ob spremembi sodbe sodišča prve stopnje tudi spremeni ali odpravi izpodbijani upravni akt, če je glede na okoliščine primera to potrebno.

(3) Po prvem in drugem odstavku tega člena odloči vrhovno sodišče brez glavne obravnave:

1. če je sodišče prve stopnje zmotno presodilo listine ali posredno izvedene dokaze, njegova odločba pa se opira samo na te dokaze;

2. če je sodišče prve stopnje iz ugotovljenih dejstev nepravilno sklepalo na obstoj drugih dejstev, sodba pa se opira na ta dejstva;

3. če misli, da je dejansko stanje v sodbi prve stopnje pravilno ugotovljeno, da pa je sodišče prve stopnje zmotno uporabilo materialno pravo;

4. če ugotovi, da je izpodbijani upravni akt ničen, sodišče prve stopnje pa je tožbo kot neutemeljeno zavrnilo.

81. člen

Vrhovno sodišče ne sme spremeniti sodbe sodišča prve stopnje v škodo stranke, ki se je pritožila, če se je pritožila samo ona.

82. člen

(1) Sklep se lahko izpodbija s posebno pritožbo samo, če tako določa ta zakon.

(2) Zoper sklep sodišča prve stopnje, s katerim se onemogoči nadaljnji postopek, je dovoljena posebna pritožba, če ta zakon ne določa drugače.

2. ODDELEK
REVIZIJA

83. člen

(črtan)

84. člen

(1) Vložena revizija ne zadrži izvršitve pravnomočne sodbe, zoper katero je vložena.

(2) Vrhovno sodišče lahko na predlog revidenta izda začasno odredbo do odločitve o reviziji zaradi razlogov iz drugega odstavka 32. člena tega zakona.

85. člen

(1) Revizija se lahko vloži:

1. zaradi bistvene kršitve določb postopka v upravnem sporu iz drugega in tretjega odstavka 75. člena tega zakona,

2. zaradi zmotne uporabe materialnega prava.

(2) Revizije ni mogoče vložiti zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja.

(3) Revizije ni mogoče vložiti v sporih zoper akte volilnih organov za državne oziroma lokalne volitve.

86. člen

(črtan)

87. člen

(črtan)

88. člen

(črtan)

89. člen

(črtan)

90. člen

(črtan)

91. člen

(črtan)

92. člen

Vrhovno sodišče s sodbo zavrne revizijo kot neutemeljeno, če ugotovi, da niso podani razlogi, zaradi katerih je bila vložena, in ne razlogi, na katere mora paziti po uradni dolžnosti.

93. člen

(1) Če vrhovno sodišče ugotovi bistveno kršitev določb postopka v upravnem sporu, zaradi katerih je dopustna revizija, pa takih kršitev v svojem postopku ni odpravilo, s sklepom v celoti ali deloma razveljavi sodbo sodišča prve stopnje in vrne zadevo v novo sojenje istemu ali drugemu sodniku oziroma senatu sodišča prve stopnje ali drugemu pristojnemu sodišču.

(2) Če je bila v postopku pred sodiščem prve ali druge stopnje storjena kršitev iz 3. točke drugega odstavka 339. člena Zakona o pravdnem postopku, razen če je bilo odločeno o zahtevku, o katerem že teče pravda, vrhovno sodišče s sklepom razveljavi izdane odločbe in zavrže tožbo.

94. člen

(1) Če vrhovno sodišče ugotovi, da je bilo materialno pravo zmotno uporabljeno, s sodbo ugodi reviziji in spremeni izpodbijano sodbo.

(2) Če vrhovno sodišče ugotovi, da je bilo zaradi zmotne uporabe materialnega prava dejansko stanje nepopolno ugotovljeno in da zato ni pogojev za spremembo izpodbijane sodbe, s sklepom ugodi reviziji in v celoti ali deloma razveljavi sodbo sodišča ter vrne zadevo v novo sojenje.

95. člen

(1) Stranke lahko vložijo revizijo tudi zoper sklep sodišča prve stopnje, s katerim je bila ugotovljena ničnost izpodbijanega upravnega akta po 68. členu tega zakona.

(2) Revizije zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni v sporih, v katerih ne bi bila dovoljena revizija zoper pravnomočno sodbo.

(3) V postopku z revizijo zoper sklep se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o reviziji zoper sodbo.

3. ODDELEK
OBNOVA POSTOPKA

96. člen

(1) Postopek, ki je bil pravnomočno končan s sodno odločbo, se na predlog stranke obnovi, če:

1. stranka zve za nova dejstva ali če najde nove dokaze ali dobi možnost uporabiti nove dokaze, na podlagi katerih bi bil spor zanjo ugodneje rešen, če bi se nanje sklicevala ali če bi jih uporabila v prejšnjem postopku;

2. se odločba opira na ponarejeno ali prenarejeno listino ali na krivo izpovedbo priče, izvedenca ali stranke pri zaslševanju pred sodiščem;

3. sodišče ni bilo sestavljeno po določbah tega zakona;

4. je pri odločitvi sodeloval sodnik, ki je bil ali bi moral biti po zakonu izločen;

5. se je postopka udeleževal nekdo, ki ne more biti stranka v upravnem sporu, ali če stranke v skladu z zakonom ni zastopal zakoniti zastopnik ali če zakoniti zastopnik oziroma pooblaščenec stranke ni imel potrebnega dovoljenja za opravljanje dejanj v postopku, razen če so bila posamezna dejanja v postopku pozneje odobrena;

6. se odločba opira na sodbo, ki je bila izdana v kazenski ali civilni zadevi, ta sodba pa je bila pozneje razveljavljena z drugo pravnomočno sodno odločbo;

7. je prišlo do odločbe sodišča zaradi kaznivega dejanja sodnika ali delavca pri sodišču, strankinega zastopnika ali pooblaščenca, njenega nasprotnika ali nasprotnega zastopnika ali pooblaščenca;

8. stranka najde odločbo, ki je bila izdana že prej v istem upravnem sporu, ali dobi možnost, da jo uporabi;

9. prizadeti osebi ni bila dana možnost udeležbe v upravnem sporu.

(2) Zaradi razlogov iz 1. točke prejšnjega odstavka se sme obnova dovoliti le, če je sodišče samo ugotavljalo dejansko stanje.

(3) Zaradi razlogov iz 1., 2. in 5. do 9. točke prvega odstavka tega člena se sme dovoliti obnova samo, če se stranka brez lastne krivde ni mogla sklicevati nanje v prejšnjem postopku.

97. člen

(1) Obnova postopka se lahko zahteva najpozneje v 30 dneh, odkar je stranka zvedela za obnovitveni razlog oziroma odkar bi ga lahko uporabila. Če je zvedela za obnovitveni razlog, preden je bil postopek pri sodišču končan, pa ga ni mogla uporabiti v tem postopku, lahko zahteva obnovo v 30 dneh od dneva, ko ji je bila vročena odločba.

(2) Po petih letih od pravnomočnosti odločbe se obnova ne more več zahtevati, razen če se obnova postopka zahteva iz razloga po 6. točki prvega odstavka 96. člena tega zakona.

98. člen

(1) Predlog za obnovo postopka se vloži pri sodišču, ki je pristojno za odločitev o njej.

(2) O predlogu za obnovo postopka odloči sodišče, ki je izdalo odločbo, na katero se nanaša obnovitveni razlog.

(3) O predlogu za obnovo postopka odloči sodnik posameznik, razen če je v postopku na prvi stopnji odločal senat. V tem primeru odloča sodišče v senatu treh sodnikov.

99. člen

V predlogu za obnovo je treba zlasti navesti:

1. sodbo ali sklep, s katerim je bil končan postopek, glede katerega se zahteva obnova;
2. razloge za obnovo in dokaze oziroma okoliščine, ki razloge verjetno izkazujejo;
3. okoliščine, iz katerih izhaja, da je bil predlog vložen v zakonitem roku, in dokaze za to.

100. člen

(1) Sodišče zavrže predlog za obnovo s sklepom, če ugotovi, da je predlog vložila neupravičena oseba ali je bil vložen prepozno ali da stranka ni izkazala, da je zakoniti razlog za obnovo vsaj verjeten.

(2) Če sodišče ne zavrže predloga, ga pošlje nasprotni stranki in prizadetim osebam, te pa lahko nanj odgovorijo v 15 dneh.

101. člen

Zoper odločbo, ki jo izda sodišče v obnovljenem postopku, so dovoljena pravna sredstva, ki so dovoljena zoper sodbo.

7. POGLAVJE
IZVRŠBA

102. člen

(1) Sodba, s katero sodišče nadomesti upravni akt, se izvrši po določbah ZUP.

(2) Sklep, izdan na podlagi tretjega odstavka 32. člena tega zakona, in sklep, izdan na podlagi tretjega odstavka 66. člena tega zakona, se izvršita po določbah Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 44/06 – uradno prečiščeno besedilo).

(3) Sodbe sodišča, s katerimi se naloži obveznost državi, lokalni skupnosti ali njunim organom ali organizacijam, se izvršujejo po določbah Zakona o izvršbi in zavarovanju.

103. člen

(1) Če se izvršba opravi proti državi, lokalni skupnosti ali njunim organom ali organizacijam, mora sodišče, ki je pristojno za izvršbo po Zakonu o izvršbi in zavarovanju, pred izdajo sklepa o izvršbi organ oziroma organizacijo o nameravani izvršbi obvestiti s pozivom, naj se izvršbi izogne s prostovoljno izpolnitvijo obveznosti. Rok za prostovoljno izpolnitev ne sme biti daljši od treh mesecev.

(2) Izvršba ni dopustna na stvareh, ki so javno dobro v lasti države oziroma lokalne skupnosti in tudi ne na stvareh, ki so nujni pogoj za izvrševanje javnih nalog.

(3) Naznanitev izvršbe in upoštevanje roka za prostovoljno izpolnitev nista potrebna, če gre za izvršitev začasne odredbe.

Zakon o upravnem sporu – ZUS-1 (Uradni list RS, št. 105/06) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

104. člen

Za postopke, ki so ob uveljavitvi tega zakona v teku, se uporabljajo določbe Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 50/97, 65/97– popr. in 70/00), kolikor ni v členih 105 do 107 tega zakona drugače določeno.

105. člen

Upravno sodišče nadaljuje postopke, glede katerih do uveljavitve tega zakona še ni bilo odločeno, po sodniku posamezniku ali senatu skladno z določbami tega zakona.

V postopkih, v katerih do uveljavitve tega zakona še ni bilo odločeno, se uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na začasno odredbo, odločanje na glavni obravnavi in seji ter na pooblastila sodišč glede odločanja (51. do 72. člen tega zakona).

106. člen

Zadeve, ki jih je prejelo vrhovno sodišče, pa o njih še ni odločeno in je po določbah tega zakona zanje pristojno upravno sodišče, prevzame z uveljavitvijo tega zakona v delo upravno sodišče.

107. člen

Glede pravnih sredstev zoper izdane odločbe sodišča se uporabljajo določbe tega zakona, če ni s posebnim zakonom drugače določeno.

Zadeve, v katerih je bila vložena pritožba pred uveljavitvijo tega zakona, vrhovno sodišče obravnava kot pritožbe po tem zakonu, če izpolnjujejo pogoje za pritožbo po določbah tega zakona, v primerih, ko je pravnomočnost sodbe po zakonu pogoj za izvršitev upravnega akta, ter v primerih, ko je pritožba izrecno dovoljena na podlagi posebnega zakona. Te zadeve označi vrhovno sodišče kot pritožbe po 107. členu tega zakona in jih rešuje pred vsemi drugimi zadevami. V drugih primerih se vložene pritožbe, ki jih je vložila upravičena oseba ter so pravočasne in dovoljene po določbah Zakona o upravnem sporu, obravnavajo kot pravočasne in dovoljene revizije, prvostopenjske sodbe pa postanejo pravnomočne.

Vložene zahteve za varstvo zakonitosti, ki jih je pred uveljavitvijo tega zakona vložila upravičena oseba ter so pravočasne in dovoljene po določbah Zakona o upravnem sporu, se obravnavajo kot pravočasne in dovoljene revizije.

Če je bila v upravnem sporu izdana začasna odredba, ki je zadržala izvršitev odločbe ali uredila sporno razmerje do pravnomočnosti sodbe (po 30. in 69. členu Zakona o upravnem sporu), ostane začasna odredba v veljavi, če je bila zoper sodbo vložena pritožba, ki jo bo sodišče obravnavalo kot revizijo po drugem odstavku tega člena, in to vse dokler sodišče ne odloči o reviziji. Vrhovno sodišče lahko še pred odločitvijo o reviziji tako začasno odredbo na predlog stranke razveljavi, če meni, da zanjo niso podani pogoji po 32. členu tega zakona.

108. člen

Minister, pristojen za pravosodje, izda predpis iz tretjega odstavka 25. člena tega zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

109. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati:

- Zakon o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 50/97, 65/97 – popr. in 70/00),
- tretji odstavek 27. člena, četrti odstavek 251. člena in drugi odstavek 277. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo), v delu, ki se glasi »pač pa je zoper njo mogoče začeti upravni spor«.

110. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2007.«.

Odločba o ugotovitvi, da je del četrtega odstavka 25. člena Zakona o upravnem sporu v neskladju z Ustavo ter o razveljavitvi sklepa Vrhovnega sodišča in sklepa Upravnega sodišča (Uradni list RS, št. 107/09) določa:

»1. Četrti odstavek 25. člena Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06) je v neskladju z Ustavo v delu, ki se nanaša na stroške postopka, če sodišče postopek ustavi po tretjem ali četrtem odstavku 39. člena istega zakona.

2. Državni zbor mora ugotovljeno neskladje iz prejšnje točke izreka odpraviti v roku šestih mesecev po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

3. Do odprave ugotovljenega neskladja iz 1. točke izreka sodišče odloči o stroških postopka v upravnem sporu po prvem odstavku 25. člena Zakona o upravnem sporu, če sodišče postopek ustavi, ker je organ izdal upravni akt, s katerim je bilo dokončno odločeno o tožnikovi pravici, obveznosti ali pravni koristi, tožnik pa pri tožbi ne vztraja, po tretjem odstavku istega člena pa, če sodišče postopek ustavi, ker je organ izdal akt, a z njim še ni bilo dokončno odločeno o pravici, obveznosti ali pravni koristi tožnika.

[…]«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o upravnem sporu – ZUS-1A (Uradni list RS, št. 62/10) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Odločba o ugotovitvi, da je Zakon o upravnem sporu v neskladju z Ustavo in o razveljavitvi sklepov Vrhovnega in Upravnega sodišča (Uradni list RS, št. 98/11) določa:

»1. Zakon o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06 in 62/10) je v neskladju z Ustavo.

2. Državni zbor Republike Slovenije mora ugotovljeno neskladje odpraviti v roku enega leta po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

3. Do odprave ugotovljenega neskladja lahko tožnik s tožbo zahteva tudi ugotovitev, da je bil v svojih pravicah ali pravnih koristih prizadet z nezakonitim upravnim aktom (ugotovitvena tožba) pod pogoji in iz razlogov, ki jih določa zakon za vložitev tožbe, s katero se zahteva odprava upravnega akta (izpodbojne tožbe), če izkaže pravno korist. Upravno sodišče ugotovitveno tožbo zavrne iz enakih razlogov, kot jih zakon določa za zavrnitev izpodbojne tožbe. Če presodi, da je ugotovitvena tožba utemeljena, s sodbo ugotovi, da je bil posameznik prizadet v svojih pravicah ali pravnih koristih z nezakonitim upravnim aktom. Zoper sodbo Upravnega sodišča ni pritožbe, mogoči pa sta obnova in revizija pod pogoji, ki jih določa zakon.

[…]«.

Zakon o dopolnitvah Zakona o upravnem sporu – ZUS-1B (Uradni list RS, št. 109/12) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravdnem postopku – ZPP-E (Uradni list RS, št. 10/17) vsebuje naslednjo končno določbo:

»132. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne šest mesecev po njegovi uveljavitvi, razen 107., 108. in 109. člena tega zakona, ki se začnejo uporabljati z dnem uveljavitve tega zakona.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o upravnem sporu – ZUS-1C (Uradni list RS, št. 49/23) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

25. člen

(1) Postopek, ki se je začel pred uveljavitvijo tega zakona, se nadaljuje in konča po določbah do sedaj veljavnega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se v postopku, ki se je začel pred uveljavitvijo tega zakona in v katerem še ni bil razpisan pripravljalni narok ali prvi narok za glavno obravnavo oziroma zadeva še ni bila predložena na sejo, uporablja določba spremenjenega 13. člena zakona tako, da se šteje, da je sodnik poročevalec, ki mu je zadeva dodeljena v reševanje, sodnik posameznik po določbah tega zakona.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se glede sestave sodišča v zvezi s pritožbo zoper sodno odločbo, ki je izdana po uveljavitvi tega zakona, uporablja spremenjeni 14. člen zakona.

26. člen

Do ureditve v zakonu, ki ureja državno odvetništvo, lahko v skladu s spremenjenim petim odstavkom 17. člena zakona Vlada Republike Slovenije za zastopanje pooblasti odvetnika ali odvetniško družbo le v primeru, ko generalni državni odvetnik Vladi Republike Slovenije sporoči, da zaradi dejanskih ali pravnih ovir ne more opravljati nalog zastopanja.

27. člen

(1) V Zakonu o notariatu (Uradni list RS, št. 2/07 – uradno prečiščeno besedilo, 33 /07 – ZSReg-B, 45/08, 91/13, 189/20 – ZFRO in 130/22) se v 10. členu deveti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»O tožbi iz prejšnjega odstavka odloči sodišče najkasneje v 30 dneh od njene vložitve. Če je zoper odločbo sodišča prve stopnje v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni spor, vložena pritožba, odloči sodišče druge stopnje o pritožbi v 30 dneh od njenega prejema.«.

(2) V 19. členu se sedmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»O tožbi iz prejšnjega odstavka odloči sodišče najkasneje v 30 dneh od njene vložitve. Če je zoper odločbo sodišča prve stopnje v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni spor, vložena pritožba, odloči sodišče druge stopnje o pritožbi v 30 dneh od njenega prejema.«.

28. člen

Vlada Republike Slovenije in Vrhovno sodišče Republike Slovenije v treh letih od začetka veljavnosti tega zakona poročata Državnemu zboru Republike Slovenije o učinkih, povezanih s spremembo sestave upravnega in vrhovnega sodišča, določeno v 1. in 2. členu tega zakona.

29. člen

Ta zakon začne veljati dva meseca po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.